

Boek als afrekening met slechte jeugd

Ze heeft de promotie van haar onlangs verschenen debuutroman 'Vera Hemelwater' zelf ter hand genomen. Zoals ze - na een eenzame jeugd zonder 'eigen' moeder die al jong stierf en door een in haar intense beleving als 'kind-boze' stiefmoeder werd opgevolgd - nu ook haar verleden zelf heeft afgesloten en verwerkt. Juist dóór 'Vera Hemelwater' te schrijven en uit te geven. Zegt auteur Anna Spijk (65) die met deze roman haar verleden bijna autobiografisch heeft verwoord.

Dat heeft best moeite gekost, vertelt ze in haar woning aan de Zandsteenlaan in Groningen, de stad waar ze jarenlang als maatschappelijk werkster ("onder andere in de Oosterparkwijk") heeft gewerkt. "Een paar jaar geleden kwam voor mij vast te staan dat ik mijn traumatiserende jeugd jaren pas definitief achter me zou kunnen laten als ik daarvoor een geschreven verhaalvorm zou vinden. Man en kinderen kenden mijn verdriet, maar er echt intensief en tot in details met hen over praten kon en wilde ik niet."

Toch kostte het vinden van vorm en wijze van verwoording Anna Spijk moeite. "Pas met de derde geschreven versie zat ik Vera - mezelf dus - zo dicht op de huid dat ik alles wat ik wilde

Anna Spijk: "Met deze debuutroman heb ik mijn jeugdverleden definitief verwerkt." © REYER BOXEM

vertellen op de juiste manier in mijn boek kon verwoorden. Vervolgens kon ik in een aantal sessies op een retraitekasteel bij Doetinchem heel vlot mijn verhaal op papier kwijt."

In haar boek 'Vera Hemelwater' vertelt Anna Spijk in de rol van de hoofdpersoon op directe, vaak indringende maar soms ook humoristische wijze over haar jeugd. Haar moeder stierf toen ze twee was en met haar zusje van vier achterbleef. Haar vader hertrouwde en er werden meer dochters geboren. De ouders konden het gezin niet aan,

de spanningen werden met name op Vera afgereageerd. Het verhaal speelt zich af in de bezettingstijd en de sobere naoorlogse jaren.

Anna Spijk liet haar levensverhaal eerst aan een goede vriendin en aan een aantal vrij willekeurige bekenden lezen. "Nee, niet aan mijn man en onze beide kinderen. Die staan te dicht bij me, hun oordeel zou daardoor te gekleurd kunnen zijn. Pas toen bleek dat de reacties van derden onversneden enthousiast waren, heb ik mijn manuscript aan gereputeerde uitgevers gezonden."

Waarna het wachten begon, inclusief de teleurstellingen. "Met regelmaat plofte het ingezonden manuscript retour op onze deurmat. Vaak met lovende, maar weinig zeggende opmerkingen als: Heel interessant en ook knap geschreven, maar uw boek past helaas niet in ons fonds."

Die afwijzingen doofden Spijks passie ("mijn boek móest en zou in druk verschijnen") echter niet. Integendeel. "Ik ging na een aantal teleurstellingen zelf met mijn manuscript op pad, langs uitgevers in deze

regio." Directeur Johan de Poel van het stad-Groningse productiebedrijf De Poel PrePress & Druk dat ook de uitgeverij Reco omvat, was meteen onder de indruk. Dank zij hem kon het boek in productie worden genomen.

"Tweeduizend exemplaren werden gedrukt. "Met mijn eigen inbreng - mooi papier, een royale lay out en een aansprekende cover - werd volledig rekening gehouden. Ik ben daar heel blij mee," zegt Anna Spijk. Waarna het boek als eindfase in het productieproces via het vakblad voor de boekenbranche bij de winkels werd geïntroduceerd.

Spijk: "Het zijn vooral gerenommeerde, landelijke uitgevers die hun titels via het vakblad aan de boekenwinkels kunnen slijten. Met hun naamwoordt het risico om met 'winkeldochters' te blijven zitten voor de boekhandel beperkter. Jong talent - in schrijversjaren dan - krijgt daardoor echter minder kansen om de schappen te bereiken."

Ze is blij dat het boek er nu is. "En het slaat aan", zegt ze. "De literatuurredactie van het Nieuwsblad van het Noorden reageerde dezelfde week nog met een lovende bespreking. Zo ook de Ommelander Courant die met name aandacht aan mijn boek wijdde omdat een deel daarvan zich in Usquert afspeelt en mijn man uit die contraien afkomstig is."

Vera Hemelwater. Auteur Anna Spijk, 348 pagina's, ISBN 90-76457-08-5 en prijs 39 gulden 95. *NVB 10 3 01*